

Saksdokument

Saksmappenr: 2017/5549
Saksbehandler: Roald Andersen
Arkivkode: A10

Behandles av:

Utvalg	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Formannskapet	26.09.2017	

HØRINGSSAK - BEMANNINGSNORMER BARNEHAGE

Vedlegg:

- 1 Høringsdokument fra KS
- 2 Høringssak - bemanningsnormer barnehage fra Kunnskapsdepartementet

Ingress:

Kunnskapsdepartementet har sendt ut forslag til endringer i barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og forskrift om pedagogisk bemanning på høring. Høringsnotatet inneholder forslag om å lovfeste et minimumskrav til grunnbemanningen i barnehageloven. Videre foreslår departementet å skjerpe kravet til den pedagogiske bemanningen (en skjerpet pedagognorm) i forskrift om pedagogisk bemanning. Departementet foreslår også at det lovfestes en plikt for barnehageeier og skoleeier til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning (SFO) Høringsfristen er 13.10.17.

Rådmannens tilråkning:

Harstad Formannskap vedtar høringsinnspill til Kunnskapsdepartementet i hht saksutredning.

Saksopplysninger

Kunnskapsdepartementet har i høringsnotatet fremmet forslag om

- a) Innføre en ny norm for bemanning i barnehagene, med maksimalt tre barn under 3 år og seks barn over 3 år pr. ansatt.
- b) Skjerpe normen for pedagogisk bemanning fra 9 små eller 18 store barn pr pedagog i hel stilling til maksimalt 7 barn under tre år og 14 barn over tre år.
- c) Lovfeste en felles plikt til samarbeid mellom barnehage, skole og SFO i lov om barnehager, opplæringsloven og friskoleloven.

Høringsfrist er 13. oktober.

Innføringen av minimumsnorm for grunnbemanningen i barnehagen er ny lovgivning og foreslås hjemlet i barnehageloven. Det har tidligere ikke vært konkrete krav til bemanningstetthet i barnehagene utover at det skal være «tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet». Forskrift for pedagogisk bemanning er foreslått skjerpet fra maksimalt 18 store og 9 små barn per pedagog i hel stilling til maksimalt 14 store og 7 små barn. Barna regnes som store fra august det året de fyller 3 år. Både bemanningsnormen og pedagognormen skal oppfylles på barnehagenivå. Ikrafttredelse for pedagog og bemanningsnorm er foreslått 1.8.2018. Det forutsettes at dette behovet dekkes av at assistenter erstattes av barnehagelærere. Normforslagene skal imidlertid oppfylles på barnehagenivå.

KS har i anledning av Kunnskapsdepartementets høringssak sendt følgende henvendelse til diverse større kommuner:

«Hovedstyret i KS vil behandle fullmaktssak om høringsuttalelse i sitt møte 21. september. Vedlagt følger sak fra KS administrasjon til hovedstyret. Følges anbefalingen, vil KS markere et prinsipielt standpunkt mot bruk av statlig bestemte bindende bemanningsnormer. Et slikt standpunkt antar vi ikke nødvendigvis følges i høringsuttalelser fra kommunene, jamfør den brede politiske støtten til bemanningsnormer i det politiske landskapet både nasjonalt og lokalt.

Det som imidlertid er svært viktig for oss å peke på, er at denne reformen synes p.t. kraftig underfinansiert. Det er derfor viktig for KS å understreke at bindende bemanningsnormer – dersom dette skulle foreslås og vedtas – ikke kan innføres før forslaget er fullfinansiert. Dette – både påpekingen av underfinansiering slik det ligger nå – og krav om fullfinansiering før iverksettelse - håper vi at flest mulig av kommunene kan peke på i sine høringsuttalelser, uavhengig av hva kommunen anbefaler om bemanningsnormer generelt.»

KS har utarbeidet en regnearkmodell som beskriver at Harstad kommune i rammetilskudd 2017 allerede har mottatt kr. 783.940,- til dette formålet. Fullårseffekten for Harstad kommune i 2017 kroner av dette beløpet er av KS beregnet til kr. 1.853.419,-.

Rådmannen beregnet i 2016 i VHP 2017 -20 konsekvensene av å endre bemanningsnormen slik at basebarnehagene fikk samme bemanning som avdelingsbarnehagene i kommunen. Kostnadene ved dette ble da anslagsvis beregnet til kr. 11 mill. på årsbasis inkludert økt tilskudd til private barnehager. Dette anslaget må revurderes og konkretiseres ved rullering av VHP 18-21. Rådmannen vurderte i 2016 de økonomiske konsekvensene og viste til at det ikke er disponible midler i kommunen til finansiering av en høyere bemanning i basebarnehager i Harstad og tilrådte derfor ikke å innarbeide dette tiltaket i VHP 17-21. Rådmannen mente også i gjeldende VHP at det må være et statlig ansvar å vurdere bemanningsnormer i barnehagene, og tilrådte da at kommunen avventer eventuelle lovendringer som gir en statlig finansiering av en nasjonal bemanningsnorm.

Rådmannen viser til at Harstad kommunestyre vedtok å innarbeide tiltak om økt pedagognorm i barnehager i vedtatt VHP der dette ble beskrevet slik;

«En lokal pedagognorm på 50 % pedagoger i de kommunale barnehagene vil i Harstad kommune kreve at 18 stillinger for assistenter omgjøres over tid til barnehagelærerstillinger.

	2017	2018	2019	2020
Kostnader kommunale barnehager	500.000	1.000.000	1.500.000	2.000.000

Rådmannen ser dette tiltaket i sammenheng med «Barn og unges år» i 2017 som videreføres og trappes opp i planperioden.»

Vurdering

Rådmannen støtter KS sine bekymringer for at denne reformen er underfinansiert. Høringen kommer midt i budsjettarbeidet for 2018. Harstad kommune må på bakgrunn av underfinansieringen gjøre store omprioriteringer for å oppfylle kravene om bemanningsnorm allerede fra 1. august 2018. Skulle normene innføres som foreslått, uten ytterligere finansiering, taler det for at iverksettelsen utsettes til 1.1.2020. Det vil kreve like store omprioriteringer, men vil gi noe bedre tid til å gjennomføre nødvendige, men krevende prosesser.

Rådmannen vil i arbeidet med rullering av VHP 2018-2021 utrede konkret konsekvensene av denne reformen for Harstad kommune og vurdere tiltak og finansiering.

Høringssvar til Kunnskapsdepartementet:

1. Det er positivt med økte forventninger til kvalitet i barnehagetilbudet
2. Forslaget om pedagognorm og bemanningsnorm framstår som betydelig underfinansiert for Harstad kommune
3. Harstad kommune forventer at finansieringen styrkes, slik at kommunen kan innfri normkrav uten å nedprioritere andre tjenesteområder i kommunen
4. Innføring av statlig bindende normer må utsettes til ordningen er fullfinansiert
5. Frem til innføringen av normene må de årlige budsjettene øke kompensasjonen til kommunene for å sikre fullfinansiering på barnehagenivå

Rådmann
Hugo Thode Hansen

Stabssjef
Roald Andersen

Dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.